

PINDSVINEVENNERNE
I DANMARK

OKTOBER 2019

Dyreværnsforening – 27. årgang – Oktober 2019 – Nr. 2 – ISSN 1398-2427

SÆRLIGT I DETTE NUMMER:

Gør din have klar til efteråret
Fredet dyr er ofre for robotplæneklipperne

PINDSVINEVENNERNE

I DANMARK

BESTYRELSEN

Formand:

Lissy Fisker

Næstformand:

Ole Hansen

Kasserer:

Lone Læbel Ehlers

Øvrige

bestyrelsesmedlemmer:

Aslaug Bugge,

Desa Desanic,

Suppleanter:

Katrine Ida Olsson,

Hanne Skou,

Anni Preisler

Foreningen blev stiftet d. 24. november 1993 af Kirsten Fournais, der trak sig som formand i 2013. Foreningen blev stiftet til følgende formål:

- 1: At opnå større udbredelse af viden om pindsvins levevis, og hvordan vi bedst værner om dem.
- 2: Pleje moderløse unger og yde gratis hjælp til nødlidende dyr.
- 3: Deltage i internationalt arbejde om dyrebekyttelse og fremme af miljøet.
- 4: Orienter relevante myndigheder og værn om vores erfaringer om naturen.
- 5: Sørge for det bedst mulige økonomiske grundlag, for opgavernes udførelse er til stede.

Frydenlunds Allé 75, st. th. 8210 Århus V

www.pindsvin.dk • pindsvin@pindsvin.dk

CVR nr. 27315135

Formand Lissy Fisker, telefon: 30141663 (mandag og fredag kl. 12-14)

Mobilepay: 78 04 11

Skjern Bank: 7780-2121176

PRAKTISK INFORMATION TIL MEDLEMMERNE

Flyttet?

Husk at melde adresseændring hvis du flytter. Skriv en mail til: medlem@pindsvin.dk eller ring til vores kasserer Lone Læbel Ehlers mandag – onsdag kl. 18-19 på tlf.nr: 30 14 16 62.

Donationer

Donationer er fradragsberettigede, da Pindsvinevennerne i Danmark er godkendt efter ligningslovens §8a. Hvis du ønsker at give en donation til foreningen, og ønsker skattefradrag, så kan du maile dit cpr-nummer til: kasserer@pindsvin.dk eller ringe på tlf.nr: 30 14 16 62.

Ros eller ris

Har du kommentarer til bladet, eller en god historie, som du vil dele med os andre, så skriv til: redaktoer@pindsvin.dk

Fotos

Alle billeder er trykt med tilladelse fra ejeren. Billeder hvor fotografens navn ikke er nævnt er enten givet af en fotograf, der ikke ønsker at blive krediteret eller er stockphotos. Vi vil meget gerne have dine gode pindsvinebilleder, i så høj opløsning som muligt. Send dem til: redaktoer@pindsvin.dk

Medlemsbladet på mail

Hvis du ønsker det, kan dette medlemsblad fås digitalt på mail. Derved sparer vi penge på tryk og porto, og disse penge kan i stedet gå til foder og medicin.

Har du ikke tidligere oplyst din e-mailadresse, og ønsker du at modtage bladet pr. mail, bedes du venligst oplyse det ved at skrive til: medlem@pindsvin.dk

Bladet udgives af:

Dyreværnsforeningen Pindsvinevennerne i Danmark til dennes medlemmer.

Ansvarshavende:

Lissy Fisker.

Redaktion og Layout:

Katrine Ida Olsson og Stine Nettelblad Jeppesen

Udkommer:

2 gange årligt.

Trykt af:

Freka Grafisk A/S – 7022 7026

Vi gør opmærksom på, at navngivne artikler udtrykker forfatterens mening, som ikke nødvendigvis er den samme som redaktionens, samt at indsendte indlæg af og til forkortes. Efter tryk med kildeangivelse tilladt. ISSN 1398-2427.

INDHOLD

- 1 Praktisk information til medlemmerne
- 3 Leder oktober 2019
- 4 Gør din have klar til efteråret
- 6 Ændring af artsfredningsbekendtgørelsen
- 7 Støt Pindsvinevennerne i Danmark, hver gang du tanker
- 8 Fredet dyr er ofre for robotplæneklipperne
- 9 Pindsvinets levesteder (habitater) og sover de samme sted, hver nat?
- 10 Jensen og Hallandsen
- 11 En torsdag aften på en plejestation
- 13 Vinterhi

SOMMEREN GÅR PÅ HÆLD...

Af Lissy Fisker, formand for PID

Foto: privat foto

Når du læser dette blad, er der atter gået en sommer, uden vi helt ved, hvor den blev af!

Jeg ved til gengæld, at alle plejerne har haft rigeligt at se til i tiden der er gået. I år har der heldigvis ikke været den ekstreme tørke, som sidste år. Men alligevel er der kommet et stort antal pindsvin ind til plejestationerne. Mange af dyrene har været meget dehydrerede, både store og små, så der har været nok at se til.

Der har i år været en del skader fra hundebid, og de andre skader vi ofte ser. Fald i lysskakter og svømmebassiner. Mange har siddet fast i hegn eller fodboldnet osv. Når dyret først sidder fast, er det prisgivet. Pindsvinet kan ikke "bakke", så hvis det ikke kan komme videre frem, er det hjælpeløst. Haveredskaber, og især robotplæneklippere har i år påkaldt sig opmærksomheden som skadevoldere.

Vi har derfor taget kontakt til nogle af forhandlerne, og forsøger at få en dialog i gang omkring bedre vejledninger til anvendelsen af maskinerne, bl.a. at man ikke skal lade dem køre om natten. Ikke mindst af hensyn til pindsvin og andre nataktive dyr.

Bestyrelsen har haft – og har fortsat – forrygende travlt med at få tingene til at falde helt på plads i forhold til Miljøstyrelsens bestemmelser, der trådte i kraft den 1. juli i år. Der skal bl.a. oprettes / afvikles kurser for alle plejere, hvilket er et krav fra myndighederne.

Vi har for så vidt altid arbejdet efter disse regler, men nu foreligger der regler om registreringer og indrapporteringer i et omfang, der ikke tidligere var forlangt.

Det stiller krav til både plejere og bestyrelse at få disse ting til at fungere optimalt. Men vi er fortrøstningsfulde. Vi har så mange dedikerede plejere landet rundt, og vi tager det sammen som en udfordring til gavn for pindsvinenes fremtid. Og foreningens udvikling.

På bestyrelsens vegne, retter jeg en tak til alle findere af nødstedte pindsvin, som hjælper ved at rette henvendelse til Pindsvinevennerne i Danmark. Jeg vil også takke alle plejere, telefonvagter, chauffører og alle andre, der arbejder frivilligt for at redde pindsvinene. I er alle lige vigtige, på jeresbejdsområder, for pindsvinenes fortsatte velfærd og beståen, og foreningens videre virke og trivsel.

TUSIND TAK til alle, der hjælper pindsvin i nød. – Uden jer, kunne vi ikke hjælpe.

Foto: Pixabay.com

Billedtekst: To pindsvineunger, der leder efter mad blandt efterårsbladene, som deres mor har lært dem.

GØR DIN HAVE KLAR TIL EFTERÅRET

Nu kommer efteråret, med dets smukke farver og kolde regnskyl, der gør det tiltalende at sidde indenfor med en varm kop kaffe og blot se ud på vinden, der puster bladene rundt. Der bliver heldigvis også mulighed for at vi kan komme ud og nyde solens sidste hilsner og gøre haven klar til den kommende vinter.

Af: Katrine Ida Olsson

Pindsvinet er også travlt beskæftiget og nu hvor det bliver tidligere mørkt, er der også større chance for at se de hyggelige små dyr i skumringen, morgen og aften, når de ihærdigt leder efter føde.

Pindsvinene har brugt alle kræfter i sommerens løb på at kurtisere, parre sig og (for hunnernes vedkommende) passe unger, så nu skal de tage en masse vægt på igen for at blive klar til at gå hi.

Vi kan hjælpe pindsvinene gevaldigt med at blive klar til deres vinterhi, når vi alligevel skal i gang med efterårsrengøringen i haven.

SLIP FOR GENBRUGSPLADSEN OG LAV I STEDET ET HJEM

Når du river blade og grene sammen, så spar turen på genbrugspladsen. Skrab i stedet al kvaset sammen i et hjørne af haven. Du kan også lave et kvashegn, hvis du gerne vil lave en charmerende og praktisk opdeling af haven. Et kvashegn kan også erstatte en hæk, hvor både fugle og pindsvin vil elske at bygge rede og modsat hækken, skal den ikke klippes, men blot suppleres hver år med nyt kvas (et kvashegn synker ca. 30 cm om året på grund af kompostering).

Uanset om du laver en bunke eller et kvashegn, vil det hjælpe pindsvinet, for døde blade og grene udgør både et godt gemmested for pindsvinet og for de snegle, biller og insekter, som pindsvinet lever af. Når kvaset komposteres, bliver det til næringsrig jord, som regnormene og bænkebiderne trives i, og dem er pindsvinet virkelig glade for.

Hvis du har en havekrukke på 10-15 cm i diameter og 30-50 cm i længden, som alligevel er revnet eller lignende, er der heller ingen grund til at køre den på genbrugspladsen. Grav en lille fordybning i jorden, så halvdelen af krukken kan ligge deri, og læg kvasbunken henover. Så er der sikret et tørt sted, som pindsvinet kan fylde med græs og blade. Grav en lille fordybning og læg jorden ind i krukken, så genstanden ikke ruller rundt.

Har du tørt græs/hø eller halm, så læg gerne en bunke i nærheden af gemmestedet. Det er perfekt til isolering og pindsvinene kan selv bestemme hvad og hvor meget, der skal ind i deres vinterhi.

Man kan også bygge en pallebolig eller andet pindsvinehus, hvor pindsvinet kan sove i tørvejv og være sikret mod større rovdyr. Du kan se på vores hjemmeside www.pindsvin.dk hvordan man bygger en pallebolig.

PLEJE AF HAVENS PLANTER

Mangler du stadig at beskære træer og buske, kan det stadig nås, inden frosten sætter ind. Du kan bruge

det afskårne kvas til at bygge kvasbunker og/eller hegn, Hvis du planlægger at fælde et træ eller to, er det en god idé at gøre det i efteråret, hvor fuglene har forladt deres reder og der kan komme brænde til pejsen, samt grene til pindsvinets vinterhi.

Det er også en god idé at lade stammen og tykke grene (eller bare noget af det) ligge f.eks. i baghaven, for det vil blive blødgjort i vinterens løb og være det ultimative hjem for insekter og biller til næste år, og det vil skabe et fantastisk madmekka for pindsvinet.

Foderhus af plastikkasse

ÆNDRING AF ARTSFREDNINGS-BEKENDTGØRELSEN

Af: bestyrelsen, Pindsvinevennerne i Danmark

Den 1. juli 2019 trådte en ændring af artsfredningsbekendtgørelsen i kraft. Ændringen betød, at man må som privat person ikke længere må pleje tilskadekomne og syge pindsvin uden en tilladelse fra Miljøstyrelsen.

Det betyder, at nu må "hr-og fru Jensen" ikke længere tage nødstedte og tilskadekomne pindsvin til sig for at hjælpe dem. Vi er tilfredse med denne ændring, for pindsvinet er et vildt dyr, og hvis man som ufaglignende person gør noget forkert, kan det ende med, at pindsvinet dør. Det har vi desværre ofte set – uden at kunne gøre noget ved det.

Bestyrelsen sendte en ansøgning til Miljøstyrelsen om at få bemyndigelse til, på foreningens vegne at godkende egne plejere/plejestationer.

Miljøstyrelsen vurderede, med baggrund i vores ansøgning, at Pindsvinevennerne i Danmark vil kunne efterleve retningslinjerne i Naturstyrelsens Vejledning af vildt i pleje. Herunder har mulighed for faglig sparring fra dyrlægekonsulent og biolog, ligeledes oprette et mentor- og oplæringsforløb for plejere.

TILLADELSEN ER GIVET PÅ FØLGENDE VILKÅR:

- Foreningen fører tilsyn med egne pindsvineplejestationer, og har herunder ansvaret for at vejledningen for vildtplejestationer efterleves fuldt ud på hver enkelt plejestation
- Foreningen vejleder og kvalitetssikrer løbende de enkelte pindsvineplejestationer
- Foreningen foretager registrering af- og herunder årlig indrapportering til Miljøstyrelsen, i form af antal modtagne dyr, dato herfor, årsag til tilskadekomst, dato for genudsætning/aflivning/død

Bemyndigelsen kan til enhver tid helt eller delvis indtages af Miljøstyrelsen, såfremt vilkårene ikke overholdes.

Vores faste dyrlægekonsulent Søren Kingo fra Rønde og biolog Birgith Sloth har accepteret at være foreningens faglige sparringspartnere.

I forbindelse med vores godkendelse, har vi udvidet retningslinjerne til plejestationer. Vi er i færd med at udarbejde en håndbog til dem med alle praktiske oplysninger og vi har iværksat tre kurser til afholdelse hhv. i november, januar og februar.

Det har betydet, at vi har søgt fonde om tilskud til afholdelse af disse kurser, for at kunne få økonomien til at hænge sammen.

Godkendelsen fra Miljøstyrelsen betyder også, at vi hvert år skal indberette antal pindsvin, hvor de blev fundet og hvor de blev udsat. Der skal indberettes for hvert enkelt dyr.

Ændringen i bekendtgørelsen betyder mange ændringer for alle de frivillige, og der bliver en del ekstra administrative opgaver. Vi kender endnu ikke omfanget af det ekstra arbejde, men vi er fulde af optimisme og "gå-på-mod".

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

STØT PINDSVINEVENNERNE I DANMARK, HVER GANG DU TANKER

*Vi har indgået en sponsoraftale med **OK**, så du kan støtte Pindsvinevennerne i Danmark, hver gang du tanker. Og vigtigst af alt, det koster dig ikke ekstra at støtte klubben – OK betaler hele beløbet.*

Du støtter vores forening med 5 øre/liter – uanset om du bestiller et OK Benzinkort eller betaler med dit Dankort i OK's Tank & betal-app. Når du har tanket 500 liter, vil foreningen modtage en ekstra bonus på 200 kr.

Et OK Benzinkort kan bestilles på www.ok.dk/lokal-sporten. Hvis du vælger at tanke med OK-appen, så finder du den i App Store eller Google Play.

Har du allerede et OK Benzinkort? Så ring til OK på 70 10 20 33 og fortæl dem, at du gerne vil støtte Pindsvinevennerne i Danmark nu. Og så sørger de for at ændre det. Du kan dog også selv ændre det, ved at logge ind på din profil på www.ok.dk/min-ok-forside/login. Har du glemt din adgangskode, kan du bestille en.

EKSTRA STØTTE TIL DIN KLUB MED OK MOBIL OG OK EL

Har du et OK Benzinkort kan du fordoble støtten til Pindsvinevennerne i Danmark. Vælg en af OK's Mobil-pakker, så støtter du os med ekstra 5 øre pr. liter, du tanker. Du kan se alle OK's mobilpakker på www.ok.dk/mobil

Du kan også fordoble støtten, hvis du vælger at få el fra OK. Så støtter du med 5 øre ekstra pr. liter, hver gang du tanker. Det er nemt og hurtigt at skifte elseskab. Bare ring til OK på 70 10 22 33, så sørger de for det hele.

Vil du vide mere? Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte Lone Læbel Ehlers på 30141662 eller kasserer@pindsvin.dk.

DANMARKS FØRSTE DOKTOR I PINDSVIN

Den 19. august forsvarede Sophie Lund Rasmussen sin ph.d.-afhandling om pindsvinenes genetiske forhold, deres helbredsstatus og alderssammensætning samt risikofaktorer, der har betydning for påkørsler af pindsvin.

I 2016 påbegyndte Biologisk Institut på SDU og Naturama et forskningsprojekt om pindsvin, baseret på en landsdækkende indsamling af trafikdræbte pindsvin. Forskningsprojektet blev ledet af Sophie Lund Rasmussen og hendes vejledere, lektor Owen Jones og seniorforsker Thomas Bjørneboe Berg.

I forbindelse med projektet startede Sophie en landsindsamling af trafikdræbte pindsvin, og der blev i alt indsamlet 697 pindsvin (både trafikdræbte og selvdøde pindsvin).

Foto: Desa Desancic

Lissy Fisker (formand), Ole Hansen (næstformand) og Desa Desancic (bestyrelsesmedlem) fra Pindsvinevennerne i Danmark var til stede, og der var desuden et fint fremmøde af Sofies kolleger, venner og familie.

Det var interessant og spændende at følge fremlæggelsen, og at overvære selve vurderingen af den, fra de 3 udenlandske censorer:

Johan P. Dahlgren (chairman)

Nigel James Reeve

Anne Berger

Vi glæder os til at følge hendes forskningsarbejde fremover, og fra bestyrelsen skal lyde et stort tillykke.

FREDET DYR ER OFRE FOR ROBOTPLÆNEKLIPPERNE

Robotplæneklippere er blevet populære, og salgstallene stiger. Det er blevet nemmere at være have-ejer, eller passe de grønne områder ved boligselskaber. Men robotplæneklipperne er desværre også ført på listen over pindsvinets "fjender".

I sommers blev et pindsvin indleveret til én af vores plejestationer i Herning. Pindsvinet var blevet kørt over af en robotplæneklipper, og begge bagben var skåret over. Pindsvinet, der var en lille pige, var fyldt med spy og maddiker, og det formodes, at hun havde gået rundt på sine benstumper i et døgn tid. Hun fik selvfølgelig fred.

Hun var ikke det første pindsvin, der måtte gå over regnbuen i sommers pga. møder med robotplæneklipperne.

TV2 Fyn var på besøg hos Gerda fra Fyn, der netop havde været hos dyrlægen med endnu et pindsvin, der havde været i karambolage med en robotplæneklipper. Dette pindsvin blev også aflivet.

ET STIGENDE PROBLEM

Problemet er vokset i takt med salget af robotplæneklippere, og vi får en del meldinger fra vores plejestationer om stærkt tilskadekomne pindsvin, som har været i nærkontakt med maskinerne.

En robotplæneklipper lugter ikke, hvilket gør, at pindsvinet ikke tror, det er i fare. Selvom det ruller sig sammen bag sit piggede skjold, kan robottens skarpe blade nemt snitte sig igennem og gøre skade på dyret. Derfor er det ofte for sent, førend pindsvinet opdager maskinen, der stille og roligt kører henover græsplænen.

Derfor opfordrer vi til, at robotplæneklipperne kører om dagen fra kl. 8-16. Så er risikoen for, at pindsvinene er ude minimal, og skaderne kan minimeres, ja - endda helt undgås.

Billede: Rasmus Rask, TV2 Fyn

PINDSVINETS LEVESTEDER (HABITATER) OG SOVER DE SAMME STED, HVER NAT?

Pindsvin findes i et bredt område af habitater. De ses ofte i landområder, og i skovenes yderkanter. De trives særligt godt i haver og parker.

Et varieret landskab er meget attraktivt for pindsvin og deres habitater kan typisk være skovbryn, levende hegn, løvskov, krat, enge og græsmarker. Og så selvfølgelig i haver og parker, hvor bestandene oftest er tættest. De kræver en afvekslende bevoksning af hække, buske, bunddække, tørt græs og smågrene. Sådanne områder er attraktive – på grund af de mange skjulesteder og muligheder for ynglepladser, men ikke nok med det – også stor mulighed for at finde føde.

Pindsvin bevæger sig rundt over store områder. Ph.d. studerende Jessica Schaus fra Nottingham Trent University startede et projekt i april 2018, hvor hun ville undersøge, hvor langt pindsvin bevæger sig om natten og om de bor i samme rede. Hun satte små radio-sendere på en lille gruppe af pindsvin, og resultaterne viste, at pindsvinene bevægede sig rundt inden for en radius på 2 km hver nat. I parringssæsonen kunne hannerne bevæge sig mere end 3 km på en nat for at søge efter parringsparate hunner.

Studierne viste også, at pindsvin har flere reder inden for samme område, og at de skifter mellem dem – hvilket de to nedenstående billeder viser. Det grønne pindsvin ser ud til at have sovet i den samme mens både det røde, gule og blå pindsvin har haft rede andetsteds – 2 nætter i træk.

På YouTube kan man nærstudere pindsvinenes bevægelser i et landområde i Sydengland: <https://www.youtube.com/watch?v=9xdyPLADU78&t=77s>

Jessica Schaus foretog et lignende studie hos pindsvin, der boede i et byområde med tætliggende huse.

Konklusionen af hendes studier viste også, at pindsvin lever både i landlige omgivelser og i by-områder. De kan også findes i storbyer – især i de store parker, f.eks. Regent Park i London. Man støder også ofte på pindsvin i de danske storbyer, hvor de tilsyneladende trives godt.

Fotos: "Hedgehog street rural hogs on the move"

Fotos: Mette Tybring Hansen

JENSEN OG HALLANDSEN

Af: Mette Tybring Hansen, pindsvineplejer v/Pindsvinevennerne i Danmark

Som plejer kommer man ud for lidt af hvert – både sørgelige, men også gode oplevelser.

En aften i slutningen af oktober 2018 var jeg næsten lige kommet hjem fra et sølvbryllup og næsten på vej i seng, da telefonen ringede. En ældre herre fortalte mig, at han havde fundet to små pindsvin uden deres mor – og så var jeg ikke i tvivl. Sønnen måtte vente. Finder kom hjem til mig med de to små drenge – og de var godt nok små. Den ene af dem vejede 157 gram og den anden vejede kun 90 gram.

Min mand er en kæmpe Olsen Bande-fan, så han døbte dem Jensen og Hallandsen. Hallandsen var kold, sulten og tørstig, så han fik tilbudt en redekasse med varmedunk og mad, som han straks kastede sig over.

Det var mere kritisk med lille Jensen. Han var så afkræftet og meget dehydreret. Jeg var meget bekymret for ham. Han var så svag, at jeg måtte made ham med opblødt kattermad fra en engangsprøjte.

Jensen og Hallandsen, ved ankomsten hos Mette

Mette Tybring Hansen

Hallandsen, en måned senere

Lille Jensen var dog en fighter og ville ikke give op. Han kæmpede for sit liv, og det lykkedes for ham.

Begge gik i hi i løbet af december måned, og sov frem til maj 2019, hvor jeg genudsatte dem hos den ældre herre, der i sin tid fandt dem. De var blevet nogle store drenge, og de kom ud til det sande paradis. Den ældre herre er en sand dyreven, som fodrer både fugle og vildt i området. Hans have på 2 hektarer er plantet til for at kunne huse vildt og op til udsætningen af Jensen og Hallandsen byggede han boliger til dem. Jeg genudsatte for øvrigt 6 flere pindsvin i samme have.

Det forlyder, at de alle har det godt og de lever som konger og baroner.

En sand succeshistorie, som i den grad understreger vigtigheden af vores arbejde, og som giver mig den glæde og entusiasme til at fortsætte mit arbejde som plejer.

▼ Jensen, en måned senere

Af: Lone Læbel Ehlers

EN TORSDAG AFTEN PÅ EN PLEJESTATION

Der kan være meget travlt på en plejestation, midt i højsæsonen, og det var lige præcis, hvad der var hos Thomas den 14. juli 2019.

Thomas bor på Randers-egnen og har været plejer i et år, men har mange års erfaring med dyr, og har selv et helt menageri af dyr gående på hans matrikel.

Den 14. juli var en lidt usædvanlig dag. Helt frem til kl. 21.00 havde Thomas travlt med sårpleje, da han havde tre ilde tilredte pindsvin, der skulle have meget

omsorg. Bedst, som han var ved at være færdig og troede, at han kunne nå at slappe lidt af før sengetid, ringede Jane fra Hobro til ham.

Hun havde talt med Thomas tidligere på ugen, idet hun havde set et pindsvin i sin have, der så ud, som om det havde en byld på det ene forben. De aftalte, at hun skulle prøve at få fat i pindsvinet, så han kunne kigge nærmere på det. Torsdag aften lykkedes det så, og aftalen blev, at hun skulle komme med pindsvinet.

Mens Thomas ventede på Jane, fik han gjort de sidste ting færdige, men pludselig ringede telefonen igen. En anden dame fra Hobro havde fundet et pindsvin med sår i hovedet. De aftalte, at hun skulle prøve at finde en løsning med at få bragt pindsvinet hjem til Thomas.

Derefter ringede en mand fra Randers, som havde et meget dårligt pindsvin i haven, hvor det havde ligget det sidste halvandet døgn. Thomas bad ham om at komme omgående med pindsvinet.

Jane fra Hobro når dog frem til Thomas først. Pindsvinet blev tjekket – der var ingen byld på benet, men havde til gengæld nogle sårskorper på maven. Pindsvinet ville ikke åbne sig, så det var svært for Thomas at undersøge det nærmere. Thomas besluttede at beholde pindsvinet natten over, så han kunne tjekke det mere grundigt, når det var blevet mindre stresset.

I mellemtiden ankom pindsvinet fra Randers. Det var en meget kold og rystende lille fyr. Han havde det bestemt ikke godt, så han blev pakket varmt ind, mens Thomas gjorde sig færdig med pindsvinet fra Hobro.

Pludselig ringede telefonen igen. Det var Falck. De var på vej med det pindsvin, der også kom fra Hobro.

Pindsvinet var ilde tilredt. Der var et rigtigt grimt sår i hovedbunden – og det blev tjekket for spy og maddiker, Heldigvis fandt Thomas ikke nogen. Såret blev rensat og pindsvinet fik fred og ro i en dejlig løbegård.

Så – på den igen... Thomas gik i gang med den lille kolde fyr fra Randers, der i mellemtiden havde fået varmen lidt. Pindsvinet var fyldt med spy i munden, næsen og omkring kønsorganerne. Pindsvinet var desuden voldsomt dehydreret, så det fik noget væske.

Da klokken var halv-tre om morgenen, kunne Thomas endelig gå i seng. Han var oppe igen kl. 8 og efter morgenmaden, gik han i gang med Janes pindsvin fra Hobro. Det lykkedes at få det til at åbne sig en smule og Thomas opdagede så, at der var et sår og frisk blod.

Thomas' opmærksomhed blev skærpet yderligere og han gik systematisk alle pigge igennem og pludselig ... ser han den!!! En plastikstrip! En af de tynde slags, som kan have siddet om et bundt strømper? Han ringede til dyrlægen, da der nu var tale om en bedøvelse for at få styr på, hvor meget ravage strippen kunne have forårsaget.

Hos dyrlægen blev pindsvinet (som viste sig at være en lille dame) bedøvet og dyrlægen klippede strippen over, som blev halet ud af det kød, der var vokset omkring den.

Det var en travl torsdag og fredag for Thomas, men meget typisk for årstiden – ikke kun for Thomas, men også for alle vores andre plejere.

De to pindsvin fra Hobro overlevede, men desværre gik det lille pindsvin fra Randers over regnbuen.

Fotos: Thomas Skov Sannino, Pindsvinevennerne i Danmark "rural hugs on the move"

VINTERHI

Kilde: Pindsvin i haven v/Monica Neumeier

HVORFOR GÅR PINDSVIN EGENTLIG I HI OM VINTEREN?

Det skyldes, at fra september og senest i midten af oktober, bliver føden knap for pindsvinene. Det gælder helt frem til marts/april måned. For at overleve denne periode, går pindsvinene i hi. Det er dog ikke kun fødemanglen, der får dem til at gå i hi. Det skyldes også faldende temperaturer, kortere dage og forandringer i lufttrykket. Hormonelle ændringer af f.eks. insulin-niveauet spiller også en rolle.

Det viser sig også, at pindsvin faktisk har en indre kalender. Det har vist sig ved studier af vilde pindsvin i fangenskab – dvs. hvor de har været i pleje hos en pindsvineplejer. Mange af dyrene samler redemateriale og stopper deres indgang til sin sovebolig og forsøger at sove.

Billede af en pindsvinerede.

Foto: privat foto

HAR VEJRET EN BETYDNING?

Vejret spiller en stor rolle for, hvornår pindsvinet går i hi. Har vi et varmt og tørt efterår med lune aftener/nætter, går pindsvinene senere i hi. Bliver det tidligt koldt, og især kolde nætter – går pindsvinene tidligere i hi.

Det er som oftest hannerne, der går i hi først. Dernæst hunnerne og til sidst ungerne, som skal nå at tage så meget på i vægt, at de kan klare en kold vinter.

Især ungerne kan få problemer med en tidlig vinter. Man ser ofte unger blive født helt hen i starten af

september måned, og når de vejer omkring 250-300 gram forlader pindsvinemor dem. De vil da være 6 uger gamle – altså fra midten/slutningen af oktober måned skal de finde så meget mad, så de kan nå at veje minimum 600 gram. Mange af deres naturlige fødekilder vil gå i dvale, lige så snart nattemperaturerne har været konstant på 7 grader eller derunder i en periode på 7 dage.

FEDTDEPOTER

I løbet af vintersøvnen falder pindsvinets temperatur fra ca. 35 grader, til ca. 5 grader. Deres stofskifte går ned i tempo. Pindsvinets hjerte slår kun to til tolv gange i minuttet (til sammenligning slår hjertet i vågen tilstand mellem 200 til 280 slag i minuttet). Åndedrættet falder fra 50 åndedrag til ca. 15 i minuttet. Det gør pindsvinet for at spare på energien.

Foto: Shutterstock

Pindsvin kan tabe mellem 20-40 % af deres kropsvægt. Vejer de for lidt, inden de går i hi – vil de tabe sig så meget, at de vil fryse ihjel. Det skyldes mangel på fedtdepoter.

Man deler fedtdepoterne i to kategorier: Det hvide og det brune fedt. Det hvide fedt anvendes til at holde det minimale stofskifte i gang henover vinteren. Det brune fedt bruges til at vågne på.

Kommer temperaturen på det sovende pindsvin under frysepunktet, vil det brune fedt mobiliseres. Det giver hurtig energi og pindsvinet undgår at fryse ihjel. Bliver vintersøvnen afbrudt flere gange, enten fordi pindsvinet bliver forstyrret eller fordi det fryser, vil det tære på energireserverne og føre til, at unge eller svage pindsvin vil dø.

PAS PÅ I HAVEN

Derfor anbefaler vi, at man støttefodrer med kattetørkost – både om efteråret, men også om foråret når pindsvinene begynder at vågne – for så er de sultne efter en lang vintersøvn.

Desuden må man være forsigtig, når man fjerner brændestabler eller haveaffald. Pindsvin kan ligge skjult og sove, og bliver et pindsvin forstyrret, kan det ikke bare løbe væk. Det tager for øvrigt op til 12 timer for et pindsvin at vågne.

Skulle man opdage en rede, kan man sørge for at rekonstruere boet – uden at vække pindsvinet. Er det ikke muligt, kan man flytte pindsvinet forsigtigt over i et erstatningsbo ved at flytte både redematerialet og pindsvinet til et mere sikkert sted.

Foto: Pixabay

HVAD GØR JEG, HVIS JEG MØDER ET PINDSVIN PÅ EN KOLD VINTERDAG?

Er man så uheldig at møde et pindsvin vandrende rundt i dagtimerne, er det højst sandsynligt enten blevet forstyrret i sin vintersøvn, eller vågnet på grund af sult og/eller kulde. Det kan være forvirret og være gået langt væk fra sin rede. Det kan være koldt og dehydreret.

Pindsvin er nataktive, men hvis de sulter eller er i fare på anden måde, går de også ud om dagen.

Foto: Pixabay.com

SER DU ET PINDSVIN I NØD

Ser du et pindsvin i nød, tjek da vores hjemmeside [HTTPS://WWW.PINDSVIN.DK/AKUT](https://www.pindsvin.dk/akut), hvor du kan læse om at yde førstehjælp til et nødstedt og koldt pindsvin, og ring dernæst til vores VAGTTELEFON PÅ 30 14 16 65.

AFS: PINDSVINEVENNERNE I DANMARK
Frydenlunds Allé 75, st. th. 8210 Århus V

Vi vil gerne sige tak til vores SPONSORER OG SAMARBEJDSPARTNERE, der gør en stor forskel i vores arbejde med at redde pindsvin.

